

HUŞ AĞACININ HATIRINA

Numan Keser

■ Elleri boya ve mürekkebe bulanmış bir çocuk portresi çizmeyi ne çok isterdim. Dizlerinde sokak yaraları, dirseklerinde belli belirsiz bir kir, yanakları kan kırmızı bir çocuk. Gölgesi hüzne değmemiş, ismi takvim yaprağından bulunmamış bir çocuk. Elimde solgun bir silüet var, çocukluk aynasından yansıyan. Rengi gri, sesi kısık, kokusu ekşi ciklet gibi. Hüzne bulanmış, yarım kalmış bir gölge. Sanki emanet edilmiş bir tebessümün kırık dökük sevinci. Aynadaki hem yarım hem de korkuya nöbetçi. Uzun uzun seyretmek istesem de çocuk yüzündeki izleri, içim el vermezdi derin bakışmalara. Her defasında aynı. Göz kaçırdım, tırnaklarımı kemirdim, etlerini yoldum dudaklarımın acıdan. Bakamadım, dokunamadım o çocuğun gözlerine senelerdir. Arkasında derin bir manzara vardı. Bir ağacı sanki sırtını dayadığı. Emin olamadım. Uzun uzun bakamadım. Seneler var dokunamadım aynaya. Kucağıma alıp başını okşayamadım doya doya. Zaten okşanmadı hiç, o kokusunu bile bilmediği elin gölgesinde yüzü. En büyük hasretiydi burnunun ucunda duran. El üstünde tutulurken kuyuya atılan. Bilmediği şeyi arzu eder mi çocuk? Tatmadığı duygu için ağlar mı yol boyunca? “Neden?” sorusu ile tanışmak için vakit de, mekân da erkenci davranmadı mı o sapsarı yanakların ıslaklığına.

Tarihi mazinin tozlu sayfalarına denk düşse de çocuğun yanağından süzülen yaşlar, benim kalbimin duvarlarını hâlâ yerle yeksan etmekte. Onarsam da, yeniden örsem de her hatırlayış ayrı bir yıkılış yüreğimde. Çocuğun gözyaşı geleceğe ayna. Gözyaşı alenen kaderini tayin ediyor. Bilemezdi, bilseydi ağlar mıydı? Gözyaşı kadere nakış; damla damla. Bilemedi. Bilseydi, başka. Bir yol var gözümün önünde ayan beyan. Karanlık, karlı, sisli bir yol. Emanet bir kucakta, eğreti oturan küçücük bedeni “Neden?” diye diye ağlamakta. Sessiz, nasıl sessiz ama. Bir gören bir işiten yok asla. Evveli var, sebebi var gözyaşının. Kendi kurusa da hiç unutulmayacak sebep. Kendi yaşımı kendi

elleriyle örtbas eden bir çocuğun gücü ve dahi güçsüzlüğü aynı anda. Gölge... Yarım kalmış bir gölge. Arabanın camındaki buğulu yansımasında bile yarım ve korkuya nöbetçi. Sebep çocukta aşıkâr. Biliyor noksan yerini en içerdeki. Sebebin sebebi vurdumduymaz bir tavırla sigarasını tütürmede küçücük arabanın içinde. Evveli var, sebebi var gözyaşının. Zira yarım kalmak, yarım bırakılmak nedir, öğrendi az evvel çocuk. Nasıl bir yıkımdı o Tanrım, nasıl kıydılar o ıslak gözlere? Çocuk durdu, bekledi. Sebebin sebebinden bir hareket, bir soluk, bir dokunuş umdu sade. Kimse gelmedi. Sebebin sebebi umursamazca izledi. Bekledi, durdu, bekledi. Kimse gelmedi. O ilk acıyla ayağa kalkışına acaba kendi de hayret etmiş miydi? O ilk acıyla vurulmadığına hayretle göz gezdirip silkenmiş miydi? Çocuk akli bunları düşünebilmiş miydi? Muamma. Şimdinin aynasından görmenin imkânsız olduğu bu hatıra, çözülmeyi bekleyen bir düğüm hâlâ. Toparlandı çocuk, doğruldu kaderinin en keskin yerinden. Doğrulası varmış. Ardından yola revan olan arabanın içinde emanet bir göğüste içini çekti kimsesizler gibi. Kimse görmedi zira yaşını, kendi yaşını yine kendi sildi. “Neden?” Daha erken değil miydi?

Yarım kalmak bir kaderdir yarım kalmışlar için. Kabullenilmiş bir kader. Başı ve sonu aynı olan hikâyenin, zoraki figüranı olacağını o gün idrak edebilmiş miydi çocuk bilmem ama sonrasında hep teslim oldu, hep biat etti. İzi sürülmemiş gölge... Ellerinde hüner pek yoktu. Hem ayakları hem bilekleri çelimsizdi. Koşturamazdı oraya buraya diğerleri gibi. Mahareti belli belirsiz bir gölge olmaktaydı besbelli. Bir tek bunu başardı noksansız. Bir tek gölge olmayı becerdi lekesiz. Onun da ne taliplisi vardı ne takdir edeni. Gölgesini hüzne bulamaları için bir sebep daha verdi bilmeden sağındakilere. Solu zaten yarımdu. Solundaki boşluk hiç dolmayacaktı besbelli. Sağındakiler de onu rafa kaldırıp defolu bir kazak gibi katladı sade. Katlandı, katlandı, üst üste defalarca katlandı çocuk. Kilitli bir sandığın içine attılar sonra onu. Naftalin kokulu korkular peyda oldu peşi sıra. Kat kat korku, kat kat gözyaşı sakladı rutubetli sandıklarında. Anne çeyizleri arasında iki büklüm büyüdü o sandıkta. Kanaviçe işlemlerde aradı turnaların izini. Gergeflere yazdı ilk şiirinin korkulu hecesini. Havlu kenarlarında, dantel oyalarında yol yol, bucak bucak yeni iklimler keşfetti. Sandığın küçücük camındaki yansımasında nefesinin izleri... Islak camdaki buğuya küçücük parmakları resim çizmede bile nasıl da acemi. Çizmedi hiç, çizemezdi ki. Çizilenleri seyretti sade, ıslak aynada yarım kalmış gölge. Aynadaki hem yarım hem korkuya nöbetçi. Zoraki, elbette zoraki...

Devrildi günler saatlerin başına, devrilesi varmış. Büyüdü çocuk, büyüyesi varmış. Takvimden seçilen isim hem takvimden hem isminin manasından habersizdi. Araya paslı seneler girdi demir parmaklıklar gibi. Sanki pencereye her sene ayrı bir parmaklık daha eklendi. Lafügüzaf değil; yarım kalmak bir kaderdir yarım kalmışlar için. Kabullenilmiş bir kader. O da kabullendi. Takvime ne hacet. Kader ilelebet aynı kaderdi. Bir gün, seneler sonra yeniden “Neden?” dedi. Boğazında bir yumru, avuçlarında sıkı sıkıya tuttuğu bir avuç kara toprak... Cevabı meçhulde kalmış ve kalacak olan sorunun ağırlığı bedeni

büyüde de yüreği aynı arabada, aynı emanet kucakta kalan o çocuk hâlâ cevapların izini sürmede hünersiz bir gölge. Hangi taşa vurulur bu baş, hangi suda yıkanır gözyaşının izleri? Hangi toprakta yeniden yeşerir bir çocuğun, eski hayalleri? Yaşamak dedikleri sandığın içindeki hayattan bile daha zormuş. Sen de o naftalin kokusunu özledin mi?

Doğmamış sabahlar vardır. Bir türlü doğmamış ve hiç doğmayacak olan. O sabahlardan birinde doğdum ben. Ondandır belki bunca yarım kalmışlık. Ondandır belki bütün cümlelerimdeki art arda noktalar. Üç noktaya bazen kocaman bir dünya sığar. Böylesine yarım kalmışlar, içindeki boşluğu ancak üç noktalarla tamamlar. Çaresi yoktur zira boşlukların. Boşluğu boşlukla doldurmak dedikleri hastalık bir defa değdi mi tene iflah olmaz artık yarım kalmış bir gölgenin cümleleri. Bütün cümleler üç noktalı, boşluğa gebe bir anne tebessümü gibi. Kim bilir, belki de boşluktan medet ummak dedikleri. Elbette ellerim saman sarısı bir hayal çizmek isterdi yağlı kâğıtlara. Buğday tarlaları, güneşin saçlarında birkaç küçük parıltı... Ortasında o çocuk. Yine o çocuk. Hep o çocuk. Hakını teslim edebilir mi şimdi nasırlı eller? Başını okşasa güler geçer mi çizilenmiş yüzü bilemem ama vakit o vakitten çok ileriye gitti. Şimdi boşluğu dolduracak başka bir boşluk aramaktan ötesine geçemez o çocuk sanki.

Dürüst olmak gerekirse ben seneler sonrasında fark ettim bunun ne kadar eski bir hikâye olduğunu. Diz dövüp ahu vah etmenin faydasızlığını, beyhude sitemin acizliğini, küskünlüğün sade kendime olduğunu ve olacağını. Seneler sonra, çok zaman sonra idrak ettim tüm bunları. Kader tayin edilince, hayat kabul edermiş payına düşeni usul usul. An ile biliyorum, an ile anlıyorum her şeyi. Çözüyorum artık bütün çetrefil denklemlerini hayat dedikleri bu muamanın. Sebebi çocukluğun aynasında leke olan hiçbir mazi kaybolup gitmiyor, gitmeyecek de ilelebet. Öğrendim, öğrendim mirim. Adına korku dedikleri heyula ile koyun koyuna uyumayı da aynanın ardına bakmayı da öğrendim. Korkmam bundan gayrı aynalardan. Korkmam bundan gayrı aynadaki o çocuktan. Diktim nihayetinde senelerdir dikemediğim gözümü öz aynama. Buldum, gördüm, işittim manzarayı bütün çıplaklığıyla. Beyhude ertelemişim, beyhude kaçırmışım gözlerimi meğer aynadan. Manzara o hiç bahşedilmemiş huzur kadar temiz ve yeşildi oysa. Gözüm aynada, elim kafeste çırpınan çocuk yüreğimin üstünde ısrarda.

Bir huş ağacının gölgesinde buldum neden sonra o çocuğu. Olandan bitenden habersizmiş gibi öylece oturup kalmıştı yemyeşil halının üzerinde. Yaklaştım, ürktü bir parça. Adımlarım durdu önce. Bakıştık birkaç saniye. Küçük bir adım daha. Kıpırdandı yerinden yine. Durdum tekrar. Gülümsedim bu sefer içtenlikle. Öne eğdi başını. Bir adım daha. Küçük küçük birkaç adım. Nihayet yanına vardım, huş ağacının gölgesinde. Dizlerimin üzerinde eğildim önce. “Korkma.” dercesine. Kelimenin ötesindeydik. Kelimeleri evvelden noksansız öğrenen Âdem ile Havva gibiydik. Bütün mecazlar bizimle indi sanki aynanın içine. Korkmadı. Bakıştık birkaç saniye. Titreyen ellerimle yüzünü avucumun

içine aldım sessizce. Kapadı gözlerini sanki bir daha hiç açmak istemezmişçesine. Öylece kaldık belki birkaç gün belki birkaç saniye. Zamanı da mekânı da mağlup etmiştik nihayetinde, huş ağacının gölgesinde.

“Korkma.” dedi içim. “Korkmuyorum.” dedi daha da içerim. “Ben geldim.” dedi içim. “Nerede kaldın?” dedi daha da içerim. “Şimdi tam vaktidir.” dedi içim. “Durma!” dedi daha içerim. “Kanırtarak çıkar topraktan kendini.” İçim. Daha da içerim. Ay yüzlü çocuk. Araflardaki masum. Seni bunca sene bu huş ağacının gölgesinde nasıl da beklettim.

Omuzladım yorgun bedenini. Yüzü sırtıma denk, elleri boşlukta yorgunluktan sallanmakta. Kokusu hâlâ aynı üstelik. Kısık sesi hepten kesilse de rengi artık griden siyaha çalsa da kokusu hâlâ aynı. Albümdeki o eksik fotoğraf omuzlarımdaydı nihayet. Benimle eve gelecekti. Onu alıp en yaldızlı sayfaya oturtmaktı niyetim. En ışıklı, en güvenli sayfaya. Eve yaklaştıkça huş ağacı silindi gölge gölge peşimiz sıra. Onunla aynı perdeden ay yüzlü çocuk da gitgide solmakta. Korkudan titredim önce, idrak etmem zaman aldı epey. Bir adım ilerisi soluk. Bir adım gerisi daha az soluk. İlerledikçe soluk, geriledikçe netleşen bir ağırlık sanki omuzlarımda. Evin önüne varınca tamamen yok olan siluetini adımlarımı geri geri atarak döndürebildim ancak. Bir adım geri, bir adım daha. Derken uzakta beliren huş ağacının gölgesiyle netleşen bir resim omuzlarımda. Yaklaştıkça açılıp serpilip bir çiçek gibi omuzlarımda çocuk yeniden canlanmakta. Köklerine kavuşan bir çiçek gibi, can suyu verdiğim çiçekler gibi dirilmekte çocuk huş ağacının gölgesine varınca. “Neden?” Eskimedi mi bu soru hâlâ?

Gözlerinde hem mahcubiyet hem de bir huzur vardı sanki arka arkaya. “Gelemem.” dedi sonra usulca. “Benim evim burası, burada bul, burada bırak beni.” “Neden?” dedim biçare inlemeler arasında. “Bu kadar mı kök saldın bu ağaca?” Yorgundu, yorulmuştu besbelli. Sırtını ağacın gövdesine verip kapadı gözlerini usulca. Dudakları belli belirsiz mırıldanmakta:

-Gitme, kal biraz daha huş ağacının hatırına.